

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Biologisk oceanografi. Túrur nr. 1818
Tíðarskeið: 25. apríl - 1. mai 2018

Fólk frá Havstovuni: Eilif Gaard og Durita Sørensen

Ábyrgd: Eilif Gaard

Endamál

- At máta nøgdir og sløg av plantu- og djóraæti og at fáa meira at vita um, hvussu umhvørvið ávirkar menningina av planktonsamfelagnum á Landgrunninum og beintuttanfyri um várið.
- At kanna, hvussu nógv reyðæti gýtir og at samanbera tað við umhvørvið.
- Kanna spjaðing av fiskaeggum og -larvum
- Kanna føði og liviumstøður hjá fiskalarvunum.
- At fáa til vega vitan um havfrøðilig og lívfrøðilig viðurskifti í sjónum, sum hava týðning fyri tilgongd av fiski á Landgrunninum.

Reiðskapur

CTD, Bongo-net við 100 µm og 200 µm meskavídd og WP-2 glúpur.

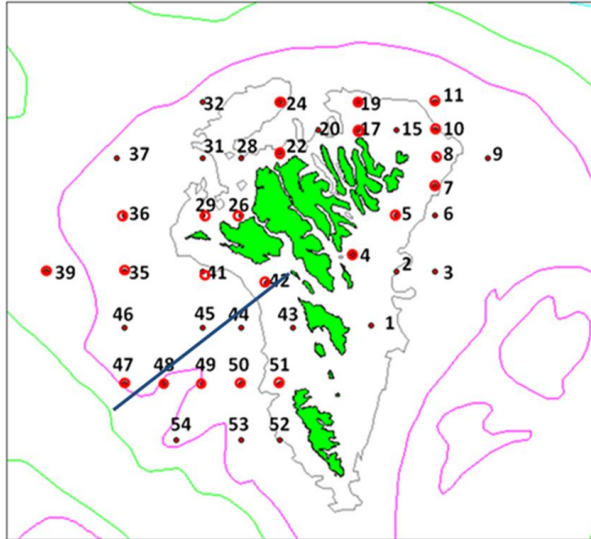
Máting og prøvataking

Arbeitt varð á tilsamans 40 støðum, umframt á 6 støðum á K-skurðinum (Mynd 1).

Mátingarnar vóru hesar:

- Hiti, salt, ljós og fluorescensur við CTDini á øllum støðum og klorofyl *a* á nógvum støðum.
- Djóraæti, fiskaegg og fiskalarvur blivu savnað inn á øllum støðum við Bongo-neti (100 og 200 µm meskavídd).
- Eggproduktión hjá reyðæti bleiv mátað á útvaldum støðum (Mynd 1).

Harumframt bleiv djóraplankton innsavnað við Bongo-neti og WP-2 glúpi í Skopunarfirði, til samanbering við prøvar frá pumpuni á Lívfiskastøðini.

Mynd 1. Støðirnar á túrinum. Har sirkul er (og har nóg mikið var av reyðæti at kanna), bleiv eisini mátað, hvussu nógv egg, reyðætið gýtti.

Úrslit:

Havfrøði.

Inni á miðøkjnum á Landgrunninum lá sjóvarhitin millum 6,7 og góðar 7°C. Hetta er eitt lítið vet lýggjari enn somu tíð í fjør. Longri úti var sjógvurin eitt sindur lýggjari, fyri tað mesta millum 7 og 7,7°C og eitt sindur lýggjari á teimum ytstu støðunum vestanfyri. Hetta er rættiliga vanligur hiti hesa ársins tíð. Hinvegin, so var saltinnihaldið framvegis eins lágt, sum tað hevur verið hesi seinastu 2-3 árin. Saltinnihaldið lá frá beint oman fyri 35,05 í teimum innastu økjnum, upp í 35,17 á teimum ytru støðunum vestanfyri. Lækkingin, sum hendi í 2016, og stendur sostatt við. Sjógvurin, ið nú rekur ímóti Landgrunninum, er feskari nú, tí hann í størri mun kemur vestanífrá og í minni mun sunnanífrá. Ein kundi tí væntað, at sjógvurin eisini var kólnaður samsvarandi, men so er ikki.

Plantuplankton.

Gróðurin var komin ígongd á innaru leiðum, men uttan fyri landgrunsfrontin var minni gróður. Nakað var av slagnum *Phaeocystis pouchetii* kolonium inni á Landgrunninum, serliga eystanfyri og norðureftir. Árið líkist tí í fjør, bæði á tann hátt, at *P. pouchetii* er og at gróðurin er komin væl ígongd.

Djóraplankton

Inni á Landgrunninum var mest av einum landgrunsslagi av djóraæti, ið nevnist *Acartia*. Minni var av landgrunsslagnum *Temora* og næstan einki var av reyðæti (*Calanus finmarchicus*). Fyribils (tvs. áðrenn teljingar av djóraæti eru gjørdar) verður mett, hetta er ein tann minsta nøgdin av yvirvetraðum reyðæti, sum vit hava sæð á Landgrunninum hesa ársins tíð, síðani hesar kannangarnar byrjaðu fyri meira enn 20 árum síðani. Úti ímóti landgrunsfrontinum og uttan fyri landgrunsfrontin var tó sum vant, væl av yvirvetraðum reyðæti. Nakað av yngri reyðæti (tvs. frá í vár) var tó inni á Landgrunninum. Møguliga eta tær stóru nøgdirnar av nebbasild, sum eru á

Landgrunninum, av tí vaksna reyðætinum, so hvørt sum tað rekur inn á Landgrunninum. Hetta vita vit tó ikki við vissu.

Reyðæti gýtti sum heild rættiliga væl. Í miðal fyri allar støðirnar, gýttu tær 10,9 egg/hon/døgn (í fjør var tað 4,7). Eftir árstíðini er hetta nógv. Eggframleiðslan/hon var sum heild rættiliga góð, bæði inni á Landgrunninum og uttan fyri frontin. Men, eftirsum so fáar vaksnar honir eru inni á Landgrunninum, er tann samlaða eggframleiðslan av eggum pr. m³ (ella pr. m²) sjálvandi nógv minni inni á Landgrunninum, enn uttanfyri.

Viðvíkjandi føðiviðurskiftunum fyri fiskalarvur, so tykjast umstøðurnar fyribils at vera í lagi. Landgrunsslagið *Acartia* er góð føði hjá fiskalarvum ta fyrstu tíðina, og tað plagar at hava stóran týdning fyri fiskalarvur, meðan tær eru smáar. Hesi viðurskiftini hava verið í lagi síðani 2016. So hvørt sum fiskalarvurnar og –yngulin veksa út á summarið, tørvar teimum tó størri og størri føði. Tá eta tey meira av reyðæti og øðrum størri djóraæti, sum er tøkt.

Eilif Gaard